

Finansministeriets skøn for den strukturelle offentlige saldo

Finansministeriets beregninger af den strukturelle saldo har i begyndelsen af marts været genstand for debat i artikler og en kronik i medierne. Debatten og kritikken går blandt andet på:

- at skønnet for den strukturelle saldo er afhængig af de konkrete antagelser, og at Finansministeriet har for stor magt over fastsættelsen af disse antagelser,
- at Finansministeriets beregninger er uigennemskuelige, og ikke bliver lagt åbent frem,
- at skøn for strukturel saldo er for usikre til at styre finanspolitikken efter og at den strukturelle saldo har en for central rolle.

I dette notat gennemgås baggrunden for at anvende den strukturelle saldo som et centralt styringsinstrument i finanspolitikken. Endvidere redegøres for Finansministeriets løbende offentliggørelser og forklaringer af skønnet for den strukturelle saldo, samt for dokumentationen af Finansministeriets regnemetoder for den strukturelle saldo. Finansministeriets skøn for den historiske periode sammenlignes endvidere med skøn fra andre institutioner, primært fra De Økonomiske Råds Sekretariat og Europakommissionen.

Hovedkonklusionerne er opsummeret i *boks 1*.

Boks 1

Hovedkonklusioner vedrørende beregninger, dokumentation og anvendelse af den strukturelle saldo som et centralt styringsredskab i forbindelse med tilrettelæggelsen af finanspolitikken

- Den strukturelle offentlige saldo har indtaget en central rolle i planlægningen af finanspolitikken i Danmark de seneste cirka 15 år. Denne rolle er blevet formaliseret og styrket med budgetloven. I tilrettelæggelsen af finanspolitikken indgår desuden en række andre hensyn og styringsmål, herunder de fastsatte udgiftslofter, hensyn til finanspolitikens aktivitetsvirkning i forhold til konjunktursituationen og finanspolitikens holdbarhed.
- Den strukturelle offentlige saldo er den faktiske offentlige saldo korrigeret for påvirkningen fra konjunkturer og andre midlertidige forhold. Den strukturelle saldo måler derfor den underliggende stilling på de offentlige finanser ved den gældende finanspolitik i et givet år.
- Der er således tale om et styringsredskab, hvor selve formålet er at skønne over en strukturel udvikling. Det indebærer også, at den strukturelle saldo ikke er en observerbar størrelse. Derfor vil antagelser og skøn for, hvad der vurderes som midlertidige forhold have betydning for skønnet for den strukturelle saldo.
- Den strukturelle saldo er mere stabil end den faktiske offentlige saldo og er et bedre styringsredskab end den faktiske saldo eller den offentlige gæld. Det skyldes blandt andet, at styring efter et mål for den offentlige gæld eller den faktiske saldo i praksis ville risikere at lede til konjunkturforstærkende finanspolitik og betydelige udsving i de finanspolitiske instrumenter, fx offentlige investeringer eller skatter. Styring efter strukturel saldo og omtrent balance i normale tider tillader derimod, at de automatiske stabilisatorer i økonomien kan virke, og lever plads til finanspolitiske tiltag for at understøtte økonomien i nedgangstider.

- Stabilitet i skønnene for den strukturelle saldo, både tilbage i tid og i planlægningsfasen, er vigtig for anvendeligheden og troværdigheden om den strukturelle saldo som styringsredskab i finanspolitikken.
- Navnlig i forhold til planlægningen af den årlige finanspolitik er det således vigtigt, at skønnet for den strukturelle saldo – ved given politik – er nogenlunde robust og ikke udsat for pludselige justeringer fra vurdering til vurdering, bortset fra ændringer som skyldes ændret politik eller ændrede underliggende forhold, som har betydning på mellem- og langfristet sigt. Ligeledes er det centralt, at metoden til beregning af den strukturelle saldo er gennemsigtig og veldokumenteret.
- Der findes forskellige metoder til beregning af den strukturelle saldo. Finansministeriet anvender en såkaldt top-down-metode, hvor den faktiske saldo (eller fremadrettede skøn herfor) renses for konjunkturernes midlertidige påvirkning af de offentlige finanser samt en række øvrige forhold, herunder de volatile indtægter fra pensionsafkastskatten og Nordsøaktiviteterne, som afhænger af renteutvikling, aktiekurser og oliepriser. De Økonomiske Råd (DØR) beregner også den strukturelle saldo efter en metode, som overordnet og konceptuelt svarer til Finansministeriets, men med DØRs skøn for centrale inputs i beregningen (hvori der indgår en række konkrete metodeforskelle). Derudover har DØR en alternativ bottom-up-metode, hvor der skønnes over et strukturelt niveau for alle offentlige udgifter og indtægter. Endeligt beregner EU-Kommissionen også den strukturelle saldo efter en top-down-metode, som er fælles for alle lande under Stabilitets- og Vækstpagten, men ikke tager højde for særlige danske forhold.
- Alle Finansministeriets skøn for den strukturelle saldo bliver beskrevet i både tekst og tal i forbindelse med Økonomiske Redegørelser og mellemfristede fremskrivninger. Finansministeriets beregninger og metoder ligger offentligt tilgængeligt på Finansministeriets hjemmeside, *jf. bilag 3*. Finansministeriet har i forlængelse af debatten også udarbejdet et detaljeret bilag, som viser de underliggende faktiske og strukturelle niveauer mv., der anvendes i beregningen. Dette bilag vil Finansministeriet fremover opdatere og offentliggøre fast i de økonomiske Redegørelser. Finansministeriet vil også fremover gøre mere ud af at forklare ændringer i skønnet for den strukturelle saldo i det sidste historiske år i de Økonomiske Redegørelser og ikke blot de fremadrettede år.
- Finansministeriets metode til beregning af den strukturelle saldo har overordnet været i anvendelse siden 2004, dog med justeringer hen ad vejen. Finansministeriet har derfor mange års erfaring med skøn og metode. Finansministeriets metodevalg lægger generelt vægt på at opnå stabilitet i skønnene i planlægningsfasen, hvilket bidrager til at undgå abrupte skift i finanspolitikken. Det gælder blandt andet metoden til beregning af den strukturelle provenu fra aktiviteterne i Nordsøen samt de metoder, der ligger til grund for beregning af konjunkturernes påvirkning af den faktiske offentlige saldo.
- Når der ses på de skøn for den strukturelle saldo, som Finansministeriet har foretaget i perioden fra december 2014 (dvs. efter Danmarks Statistiks hovedrevision af nationalregnskabet i september 2014) og frem til i dag for årene 2000-2016, er skønnene i gennemsnit blevet revideret lige meget op og ned, dvs. i gennemsnit svarer ændringerne til ca. 0,05 (negativt fortegn) pct. af BNP. Den absolutte revision fra det ene skøn til det næste (altså hvor meget skønnene i er blevet ændret, uanset om det er op eller ned) har i gennemsnit udgjort knap 0,2 pct. af BNP. Dermed har Finansministeriets skøn i perioden generelt været væsentligt mere stabile end skønnene fra DØR og EU-Kommissionen. Til sammenligning udgør de gennemsnitlige revisioner af DØRs skøn i perioden godt 0,7 og knap 0,5 pct. af BNP med henholdsvis budgetlovens metode og DØRs egen metode.
- Finansministeriets seneste skøn for den strukturelle offentlige saldo ligger i stort set alle årene inden for intervallet af de skøn, DØR har udarbejdet siden 2014 ved brug af budgetlovens metode. DØRs seneste skøn for den strukturelle saldo, ved brug af budgetlovens metode, ligger i årene 2011-2016 noget under Finansministeriets skøn, og også under gennemsnittet af DØRs tidligere vurderinger for disse år. Det sidstnævnte forhold skal ses i lyset af, at DØR har foretaget mærkbare justeringer af deres skøn henover årene. Hertil kommer, at DØRs metode i realiteten afviger fra budgetlovens metode på nogle punkter, herunder beregningen af den strukturelle provenu fra statens indtægter fra olie- og gasindvindingen i Nordsøen.

1. Den strukturelle saldo er et bedre styringsredskab end fx den faktiske saldo

Den strukturelle saldo har indtaget en central rolle i planlægningen af finanspolitikken i Danmark i omtrent 15 år. Blandt andet er der i Danmark en lang tradition for at fastsætte mellemfristede mål for den strukturelle saldo, som har bidraget til, at dansk økonomi er i solid form med grundlæggende sunde offentlige finanser, og at dansk økonomi er bedre rustet til fremtidige udfordringer med blandt andet flere ældre i befolkningen end de fleste andre lande. Robuste rammer for finanspolitikken er afgørende for, at de offentlige serviceudgifter mv. kan finansieres troværdigt både på kort, mellemlangt og langt sigt. Danmark er et ud af kun 11 lande i verden, der har den såkaldte AAA-rating hos Standard & Poor's¹, hvilket blandt andet skal ses som udtryk for en høj tillid til styringen af de offentlige finanser i Danmark. Det er centralt for lave renteudgifter for den danske stat, danske boligejere og andre låntagere at fastholde den høje tillid.

Den strukturelle saldo er den faktiske saldo korrigeret for påvirkningen fra konjunkturer og andre midlertidige forhold såsom udsving i oliepriser, kurser på de finansielle markeder eller andre forhold som påvirker de offentlige indtægter eller udgifter midlertidigt. Det omfatter også en række engangsforhold, fx udbetalingen af efterlønsbidrag i 2012 og 2018 samt de ekstraordinære indtægter fra omlægning af beskatning af kapitalpensioner i 2013-15.

I modsætning til den faktiske offentlige saldo er den strukturelle saldo også i den historiske periode en beregnet størrelse, der ikke findes observeret data for. Det skyldes, at formålet netop er at beregne en underliggende strukturel – og dermed uobserveret – udvikling.

Beregningen af den strukturelle saldo afhænger derfor af de beregnede strukturelle niveauer for økonomien (strukturel ledighed, beskæftigelse og produktion). Hertil kommer den skønnede strukturelle udvikling for en række specifikke offentlige indtægter og udgifter, hvor de midlertidige udsving ikke er bestemt direkte af konjunktursituationen, men fx af udsving i oliepriser, aktiekurser mv., *jf. afsnit 2*.

Styring efter den strukturelle saldo er et bedre operationelt mål i styringen af finanspolitikken end fx den faktiske saldo eller den offentlige gæld. Det skyldes blandt andet, at:

- skøn og realiserede niveauer for den faktiske saldo kan fluktuere kraftigt fra vurdering til vurdering eller fra år til år. Usikkerheden om fremtidige skøn for den faktiske saldo er markant højere end for den strukturelle saldo.
- styring efter et mål for den offentlige gæld eller den faktiske saldo ville let risikere at føre til konjunkturforstærkende finanspolitik og potentielt markante udsving i de instrumenter, som er til rådighed, herunder de offentlige investeringer eller skatter. Et eksempel er situationen efter terrorangrebet i New York i efteråret 2001 og dot-com-boblen, der brast. Under det efterfølgende tilbage-

---

¹ Pr. 31. december 2017.

slag i dansk økonomi kom gældsreduktionen bagefter det forudsatte i 2010-planen fra 2001. Styring efter strukturel saldo betød imidlertid, at dette ikke gav anledning til en finanspolitisk stramning. Gældsafviklingen kom også efterfølgende tilbage på og derefter foran sporet i de gode år frem til 2007.

- styring efter den strukturelle saldo betyder, at de automatiske stabilisatorer i økonomien kan få lov at virke, og styring efter omtrent strukturel balance i normale tider levner plads til finanspolitiske tiltag for at understøtte aktivitet og beskæftigelse i nedgangstider, *jf. Finansredegørelse 2014, kapitel 8.*

En målsætning om omtrent strukturel balance i normale konjunkturer bidrager desuden til lav offentlig gæld og derigennem til reduceret risiko for, at de offentlige finanser skulle løbe af sporet – med stigende rentebetalinger og gæld til følge – i situationer, hvor økonomien er langt fra sin normale (neutrale) tilstand. En sådan udvikling så man fx i en række EU-lande i kølvandet på den globale finanskrisen i 2008.

Den strukturelle saldo har således en tilsigtet central rolle i styringen af de offentlige finanser, fordi den strukturelle saldo vurderes at være det bedst mulige styringsinstrument. Styring af finanspolitikken efter den strukturelle saldo er desuden et centralt element i EU's Finanspagt.

Det er et helt generelt forhold, at der er usikkerhed om økonomiske skøn. Det gælder både for konjunktursituationen, finanspolitikkenes aktivitetsvirkning og finanspolitikkenes langsigtede holdbarhed. De mest centrale elementer i beregningen af strukturel saldo, herunder skøn for strukturel beskæftigelse og produktion, er også centrale for vurderingerne af, om finanspolitikken er afstemt med konjunktursituationen, og den finanspolitiske holdbarhed.

Udover strukturel saldo tages der således også højde for andre styringshensyn og mål i det enkelte års finanspolitik, herunder de udgiftslofter, der er vedtaget af Folketinget, vurderingen af finanspolitikkenes aktivitetsvirkning i forhold til kapacitetspresset i økonomien (målt ved de såkaldte finanseffekter) samt de mellem- og langfristede udsigter for de offentlige finanser, herunder opgørelsen af den finanspolitiske holdbarhed.

2. Finansministeriets skøn for den strukturelle saldo og dokumentation

Finansministeriets beregning af den strukturelle saldo foretages ved, at den faktiske saldo renses for den skønnede konjunktursituations virkning på de offentlige finanser samt en række særlige posters afvigelse fra et skønnet strukturelt niveau, herunder engangsforhold, *jf. boks 2.* Beregningen af den strukturelle saldo er omfattende og hviler i skønnsår (dvs. år som endnu ikke er datadækkede fra Danmarks Statistik) blandt andet på detaljerede skøn for et stort antal offentlige indtægts- og udgiftsposter, men konceptuelt er beregningen forholdsvis enkel.

Boks 2

Finansministeriets beregning af den strukturelle saldo

Skiftende konjunkturer er en væsentlig årsag til, at den faktiske offentlige saldo varierer ganske meget over tid. I perioder med høj økonomisk aktivitet og høj beskæftigelse vil de offentlige indtægter fra skatter og afgifter normalt være relativt store, mens de offentlige udgifter til indkomstoverførsler – primært som følge af lav ledighed – vil have en tendens til at være forholdsvis lave. I en højkonjunktur er forudsætningerne for overskud på den faktiske offentlige saldo dermed bedre end i en lavkonjunktur med lav beskæftigelse og høj ledighed.

Den strukturelle saldo i et givet år er et skøn for, hvor stort det offentlige overskud eller underskud ville have været i en "normal" situation ved den givne finanspolitik, dvs. en situation, hvor den økonomiske aktivitet hverken er særskilt høj eller lav, og hvor de offentlige finanser samtidig ikke er påvirket af andre midlertidige forhold. Den strukturelle saldo i et givet år er med andre ord et skøn for den underliggende stilling på den offentlige saldo – ved den givne finanspolitik. Hvis finanspolitikken fx lempes i et år, vil den strukturelle saldo alt andet lige forværres tilsvarende.

Det er et skøn, hvad en "normal" situation for dansk økonomi er. Det gælder både tilbage i tid og frem i tid. Derfor vil skønnet for den strukturelle saldo aldrig kunne opgøres som værende endeligt data til offentliggørelse hos Danmarks Statistik. Beregningen af den strukturelle saldo er derfor afhængig af den konkrete beregningsmetode.

Finansministeriets metode til beregning af den strukturelle saldo er en "top-down"-metode, der tager sit udgangspunkt i data eller skøn for den faktiske saldo, der korrigeres/renses for virkningen af konjunkturer mv.:

$$SS = FS - KB - \text{ØK}$$

hvor SS er den strukturelle saldo, FS er den faktiske saldo, KB er konjunkturbidraget (også kaldet konjunkturrensningen) og ØK dækker over en række øvrige korrektioner for midlertidige udsving, herunder engangsforhold.

Finansministeriets metode til beregning af den strukturelle offentlige saldo blev grundlæggende fastlagt i 2004. Der er gennemført metodejusteringer siden, herunder en opdatering i forbindelse med nationalregnskabsrevisionen i 2014, men den overordnede metode er grundlæggende den samme.

Det første element i konjunkturrensningen (KB) indeholder beregningen af et såkaldt konjunkturgab, som i Finansministeriets beregning er et sammenvejet gennemsnit af henholdsvis outputgab og beskæftigelsesgab ([se også notat om Finansministeriets beregning af gab og strukturelle niveauer](#)). Det andet element i konjunkturrensningen indebærer, at der skal beregnes en såkaldt budgetelasticitet, som er et udtryk for de offentlige finansers samlede følsomhed overfor skift i konjunkturerne ([se Finansministeriets dokumentation af beregningen af den strukturelle saldo](#)).

Udover korrektionen for konjunkturerne påvirkning af de offentlige finanser tager Finansministeriets opgørelse af den strukturelle saldo højde for en række andre midlertidige forhold, der påvirker de offentlige finanser. Det drejer sig navnlig om korrektioner for udsving i en række særlige poster, herunder de ofte store udsving i de offentlige indtægter fra nordsøaktiviteterne og pensionsafkastskatten, der er afhængige af udviklingen i oliepriser, renter og aktiekurser, og som derfor ikke indfanges i den generelle konjunkturrensning (jf. pkt. 1-6 nedenfor). Fx kan provenuet fra pensionsafkastskatten på få år variere med omkring 2 pct. af BNP.

Hertil kommer korrektioner for deciderede engangsforhold mv. (pkt. 7), som fx udbetaling af efterlønsbidrag i 2012 og 2018 eller omlægning af kapitalpensioner i perioden 2013-2015. Det overordnede formål med disse øvrige korrektioner er at opnå et mere retvisende, stabilt og fortolkeligt udtryk for den underliggende stilling på de offentlige finanser.

Med Finansministeriets metode omfatter korrektionerne for andre midlertidige forhold udsving i:

1. Provenuet fra pensionsafkastskatten.
2. Indtægterne fra olie- og gasaktiviteterne i Nordsøen.
3. Provenuet fra øvrig selskabsskat (dvs. selskabsskat, som ikke stammer fra Nordsøaktiviteter).
4. Provenuet fra registreringsafgiften.
5. Offentlige rentebetaling (netto).
6. Øvrige specielle budgetposter (netto).
7. Engangsforhold mv. (netto).

De konkrete korrektioner i beregningen for de aktuelle år gennemgås nedenfor. For en nærmere gennemgang af metoden til beregning af de strukturelle niveauer for de enkelte poster henvises til Finansministeriets dokumentation på fm.dk og *bilag 1*. Af bilagstabel 1.1 og 1.2 fremgår et samlet overblik over de enkelte korrektioner som renses ud af den faktiske offentlige saldo i Økonomisk Redegørelse, december 2017.

Finansministeriet vurderer den strukturelle saldo i forbindelse med konjunkturvurderingerne i de tre Økonomiske Redegørelser i maj, august og december og i forbindelse med de mellemfristede fremskrivninger i foråret og i august. I Økonomiske Redegørelse skønnes der med en høj detaljeringsgrad for de offentlige udgifter og indtægter i de kommende 2-3 år. I de mellemfristede fremskrivninger frem mod 2025 vurderes indtægter og udgifter på et mere overordnet niveau, men detaljeringsgraden er fortsat høj. Det kræver således et omfattende detailkendskab og et betydeligt antal specialiserede medarbejdere at kunne foretage en fuld vurdering af de offentlige finanser.

I alle vurderinger beskrives og forklares skønnene for den strukturelle saldo samt de underliggende bidrag fra konjunktursituation og de særlige poster mv. Beregningen af den strukturelle saldo og forklaringer på ændringer siden forrige vurdering er i alle redegørelser både beskrevet i tekst og i tal. Finansministeriets skøn for den strukturelle saldo er offentligt tilgængelige i de økonomiske vurderinger og redegørelser, som kan findes på Økonomi- og Indenrigsministeriets og på Finansministeriets hjemmeside.

Beregningen af den strukturelle saldo for 2016-2019, som den indgår i den seneste Økonomiske Redegørelse fra december 2017, fremgår af tabel 1 og 2 og figur 1-6 nedenfor. Eksempelvis beregnes det strukturelle underskud til at udgøre 0,3 pct. af BNP i 2018 med udgangspunkt i det skønnede faktiske underskud på 0,8 pct. af BNP, *jf. tabel 1* (pkt. 1). Da den skønnede konjunktursituation (målt ved et sammenvejede output- og beskæftigelsesgab) er bedre end i en normalsituation, skal den faktiske saldo korrigeres for den forbedring af den faktiske saldo, som den positive konjunktursituation medfører. Den beregnede bedring herfra udgør ca. 0,3 pct. af BNP i 2018 (pkt. 2). Som beskrevet i boks 2 beregnes denne som en budgetelasticitet (ca. 0,75) gange med det skønnede konjunkturgab (sammensat af skøn for output- og beskæftigelsesgab), [jf. nærmere i dokumentationen på www.fm.dk](#).

Ud over konjunkturbidraget korrigeres den faktiske offentlige saldo for udsving i en række særlige poster (pkt. 3-8), *jf. også boks 2*. I forbindelse med decembervurderingen 2017, er de særlige poster samlet set vurderet at ligge ca. 0,7 pct. af BNP under det strukturelle niveau i 2018. Det dækker særligt over, at det faktiske provenu fra den volatile pensionsafkastskat blev skønnet til et niveau, som er 0,9 pct. af BNP under det strukturelle niveau. Hertil kommer, at de specielle budgetposter (som blandt andet dækker over aktieindkomstskatter) er skønnet 0,4 pct. af BNP lavere end det strukturelle niveau. I omvendt retning trak, at provenuet fra selskabsskatter (ud over selskabsskat relateret til aktiviteter i Nordsøen) blev skønnet på et niveau, som er 0,4 pct. af BNP over det strukturelle niveau.

De strukturelle og faktiske niveauer for hver af de særlige poster (pkt. 3-8) er som nævnt vist i bilagstabel 1.1 og i *figur 1-6*. Korrektionerne under øvrige forhold (primært engangsforhold) er vist i bilagstabel 1.2.

Tabel 1
Fra faktisk til strukturel saldo

	2016	2017	2018	2019
Pct. af BNP				
1. Faktisk saldo	-0,4	0,0	-0,8	-0,6
<i>Heraf bidrag til den faktiske saldo fra:</i>				
2. Konjunkturgab	-0,6	0,0	0,3	0,6
3. Selskabsskat ¹⁾	0,4	0,6	0,4	0,2
4. Registreringsafgift	0,1	0,1	0,1	0,2
5. Pensionsafkastskat	0,5	-0,3	-0,9	-0,9
6. Nordsøindtægter ²⁾	-0,7	-0,3	-0,1	-0,2
7. Netto rentebetalinger og udbytter ¹⁾	-0,1	0,0	0,1	0,2
8. Specielle budgetposter ³⁾	0,2	0,1	-0,4	-0,5
9. Øvrige forhold ⁴⁾	0,0	0,0	-0,1	0,0
10. Strukturel saldo (1-2-3-4-5-6-7-8-9)⁵⁾	-0,2	-0,2	-0,3	-0,2
<i>Memopost: Sammenvejlet konjunkturgab</i>	<i>-0,7</i>	<i>0,0</i>	<i>0,5</i>	<i>0,7</i>

1) Ekskl. indtægter vedr. nordsøaktiviteter.

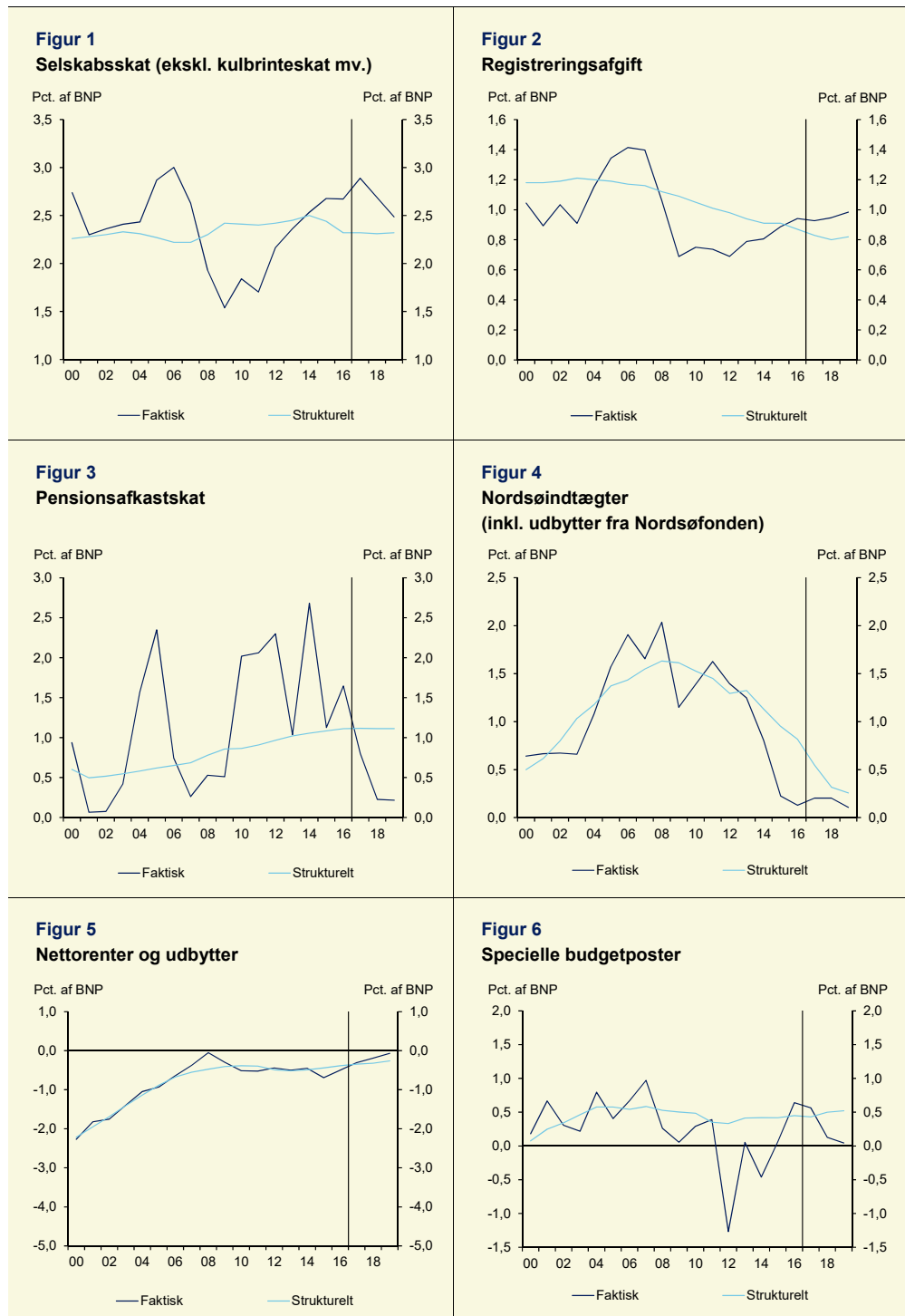
2) Det strukturelle niveau korrigeres med ændringen i den varige virkning i forhold til den mellemfristede fremskrivning i forbindelse med *Opdateret 2020-forløb, september 2015, jf. notatet "Metodejustering for strukturelle indtægter fra Nordsøen"* på www.fm.dk. Korrektionen svarer til 0,06-0,09 pct. af BNP i 2016-2019. Herudover justeres provenuet for de direkte konsekvenser for Nordsøindtægterne i 2017-2019 af aftalen om genopretning af Tyra-feltet (marts 2017).

3) Indholder diverse drifts- og kapitaloverførsler (netto). Ligeledes indgår en korrektion for ekstraordinær udbetaling af efterlønsbidrag i 2018 på godt 5 mia. kr. i forlængelse af *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet* (juni 2017). Endeligt indgår en korrektion på 9 mia. kr. i 2019, som afspejler tilbagebetaling af ejendoms-skatte vedr. ejerboliger og erhvervsejendomme, hvor der er betalt skat af for høje vurderinger mv., jf. *forlig om boligbeskatningen* (maj 2017).

4) Indholder korrektion for PSO-afgiften, forskelle i tilsagnsniveau og afløb for udviklingsbistanden. Her udover korrigeres der for følgende engangsforhold: Afledt af skatterabatten vedr. omlægning af eksisterende kapitalpensioner, anslås de ordinære indtægter at være fremrykket med hhv. godt 5 mia. kr. i 2013 og godt 2 mia. kr. i 2014 fra perioden 2015-2019. Herudover korrigeres der for ændret indfasning af EU-rabatten mellem 2015 og 2016 svarende til korrektionen af udgiftslofterne. Øvrige forhold omfatter desuden en omregning af strukturel saldo i pct. af faktisk BNP til pct. af strukturelt BNP. I 2016 er der korrigeret for nye oplysninger om de offentlige indtægter, som endnu ikke vurderes afspejlet i Danmarks Statistiks opgørelse af den faktiske offentlige saldo. I 2018 og 2019 er der endvidere korrigeret for investeringen i kampfly, som planlægges i perioden 2021-2026, men påvirker den strukturelle saldo gennem et syvårs glidende gennemsnit.

5) Strukturel saldo opgjort i pct. af strukturelt BNP.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, december 2017.

Anm: I figur 6 indgår der forhold af ekstraordinær karakter i det faktiske niveau, herunder tilbagebetaling af efterlønsbidrag på 28½ mia. kr. i 2012. Disse renses ud i beregningen af det strukturelle niveau.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, december 2017.

Der er som nævnt usikkerhed forbundet med skønnet for både niveauet for den strukturelle saldo i et givet år samt ændringen i den strukturelle saldo fra år til år. For yderligere at understøtte beregningerne af den strukturelle saldo udarbejder Finansministeriet i forbindelse med hver Økonomisk Redegørelse en skønsmæs-

sig dekomponering af år til år-ændringerne baseret på separate ”bottom-up”-bidrag til udviklingen i den strukturelle saldo. De beregnede bottom-up-bidrag omfatter navnlig bidrag fra ændringer i finanspolitikken og ændringer i de strukturelle provenuer fra de særlige poster, *jf. tabel 2 og figur 1-6*. Beregningen af disse forklaringsbidrag fra år til år er et vigtigt element i kvalitetssikringen af Finansministeriets skøn for den fremadrettede udvikling i den strukturelle saldo.

Tabel 2
År til år-ændring i den strukturelle offentlige saldo

Pct. af BNP	2016	2017	2018	2019
Strukturel saldo	-0,2	-0,2	-0,3	-0,2
Ændring i strukturel saldo		0,0	-0,1	0,1
Bidrag til ændring:				
Provenuer fra finanspolitikken og virkning fra strukturreformer ¹⁾		0,2	0,2	0,3
Pensionsafkastskat		0,0	0,0	0,0
Nordsøindtægter		-0,3	-0,2	-0,1
Nettorentebetalinger		0,0	0,0	0,1
Specielle budgetposter		0,0	0,1	0,0
Overførsler til udlandet		0,0	-0,2	0,0
Strukturel produktivitetsvækst ²⁾		-0,1	0,0	0,0
Andre forhold (residual) ³⁾		0,1	0,0	-0,1

1) Baseret på de direkte provenuer fra finanseffektberegningen inkl. virkningen af udviklingen i den strukturelle beskæftigelse. De skattepligtige indkomstoverførsler er opgjort *efter* skat. I 2018 korrigeres for den midlertidige udbetaling af efterløn på ca. 5 mia. kr., som ikke påvirker den strukturelle saldo. I 2019 korrigeres for tilbagebetaling af ejendomsskatter vedr. ejerboliger og erhvervsjendomme på ca. 9 mia. kr.

2) Provenuerne fra finanspolitikken er blandt andet opgjort i forhold til en udglattet produktivitetsvækst. I 2017 er produktivitetsvæksten imidlertid svagere, hvilket isoleret set svækker den strukturelle saldo.

3) Kan blandt andet afspejle ændringer i efterspørgsels sammensætningen, forskydninger i pensions-ind- og udbetalinger samt husholdningernes nettokapitalindkomster mv.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, december 2017.

I decemberredegørelsen blev den strukturelle saldo skønnet uændret fra 2016 til 2017, *jf. tabel 2*. Finans- og strukturpolitikken bidrager isoleret set med en forbedring på 0,2 pct. af BNP, hvilket blandt andet skal ses i sammenhæng med, at senere års reformer har øget det strukturelle arbejdsudbud, hvortil kommer en forholdsvist afdæmpet vækst i skønnet for det offentlige forbrug i 2017 i decemberredegørelsen. Det blev imidlertid vurderet modsvaret af aftagende Nordsøindtægter, som svækker den strukturelle saldo med 0,3 pct. af BNP fra 2016 til 2017.

Fra 2017 til 2018 blev den strukturelle saldo skønnet forværret med 0,1 pct. af BNP. Det skal ses i lyset af, at det beregnede strukturelle niveau for Nordsøindtægterne er aftagende samt øgede overførsler til udlandet, der er drevet af et stigende EU-bidrag og højere udgifter til udviklingsbistand. En konsolidering af

finanspolitikken drevet af dæmpende bidrag fra de offentlige investeringer og fra indkomstoverførsler forbedrer isoleret set den strukturelle saldo.

Fra 2018 til 2019 blev den strukturelle saldo skønnet forbedret med 0,1 pct. af BNP. Den skønnede forbedring er primært drevet af konsolideringen af finanspolitikken og stigningen i den strukturelle beskæftigelse, som tilsammen bidrager med 0,3 pct. af BNP. Blandt andet et aftagende strukturelt Nordsøprovenu trækker i modsat retning.

I gennemsnit over årene er det bidrag, der ikke kan henføres til finanspolitikken, udvikling i beskæftigelse og øvrige strukturelle niveauer mv. 0,0 pct. af BNP.

Metoden til beregningen af den strukturelle saldo, herunder metoden til beregninger af de strukturelle særlige poster, er grundigt dokumenteret på www.fm.dk, ligesom der findes dokumentation for beregninger af konjunkturgab og om Finansministeriets generelle regneprincipper. Links til dokumentationen af de forskellige elementer i beregningen fremgår som nævnt af *bilag 3* og alle dokumenter fremgår af Finansministeriets hjemmeside (www.fm.dk/oekonomi-og-tal/finansministeriets-regnemetoder).

3. Forskellige institutioners skøn for den strukturelle saldo (Finansministeriet, De Økonomiske Råd, Europakommissionen)

Finansministeriet anvender som nævnt overordnet set en såkaldt top-down metode, hvor der tages udgangspunkt i den faktiske offentlige saldo, *jf. boks 2 ovenfor*.

DØR anvender grundlæggende to metoder til beregning af den strukturelle saldo:

1. I rollen som finanspolitisk vagthund i medfør af budgetloven anvender DØR overordnet Finansministeriets metode til beregning af den strukturelle saldo. I DØRs beregning for den strukturelle saldo efter denne metode anvendes imidlertid DØRs egne skøn for fx konjunkturgabet og den faktiske saldo (i skønsår) ligesom der på konkrete områder benyttes andre metoder end Finansministeriets for enkelte særskilte poster, herunder eksempelvis det strukturelle niveau for statens indtægter fra aktiviteterne i Nordsøen.
2. Herudover skønner DØR også udviklingen i den strukturelle saldo med afsæt i en anden metode end Finansministeriet. Overordnet set kan det siges, at mens Finansministeriets metode primært er en top-down-metode er DØRs alternative metode en bottom-up-tilgang. Det vil sige, at der for hver indtægt og for hver udgift fastlægges et strukturelt niveau. Metoden kræver dermed, at der for en lang række poster fastlægges et strukturelt niveau for et relevant grundlag. I og med at det er vanskeligt at skønne detaljeret på en lang række enkeltposter indgår filtrering af gennemsnit som en del af grundlaget for det strukturelle provenu for en række poster.

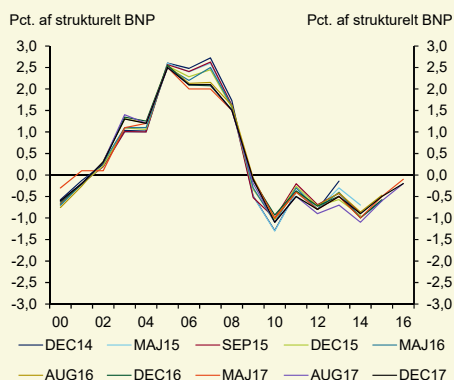
EU-Kommissionen beregner også den strukturelle saldo, men efter en "ren" top-down-metode, der anvendes for alle lande under Stabilitets- og Vækstpagten. Ved Kommissionens metode bliver den faktiske saldo alene korrigeret for konjunktursving, og ikke for en række særlige danske forhold, som både DØR og Finansministeriet tager højde for. Det indebærer, at EU's skøn for den strukturelle offentlige saldo er væsentligt mere volatile end skønnene fra Finansministeriet og DØR, navnlig grundet den meget volatile pensionsafkastskat, som har fuldt gennemslag på den strukturelle saldo ved EU's metode.

Stabilitet i skønnene er efter Finansministeriets vurdering et vigtigt særskilt hensyn i beregningen af den strukturelle saldo. Det gælder særligt for de fremadrettede skøn, som anvendes til at tilrettelægge finanspolitikken, herunder for at undgå pludselige justeringer af finanspolitikken, som ikke er begrundet i reelle mellemfristede hensyn til de offentlige finansers sundhed. Finansministeriets metodevalg afspejler således på en række punkter – eksempelvis i beregningen af de strukturelle Nordsøindtægter og skøn for konjunkturgabet – et hensyn til stabile skøn. Fx lægges det strukturelle provenu fra Nordsøindtægterne i et givet år fast på det tidspunkt, hvor der fastsættes udgiftslofter for året, således at der efterfølgende kun justeres for varige ændringer i provenuet (holdbarhedsvirkningen), *jf. [Finansministeriets dokumentation af metode til beregning af strukturel saldo](#)*. Det medvirker til, at kortvarige og potentielt midlertidige udsving i oliepriser mv. ikke fører til pludselige tilpasningskrav i finanspolitikken udover, hvad holdbarhedsvirkningen af ændrede prognoseoplysninger mv. måtte tilsige.

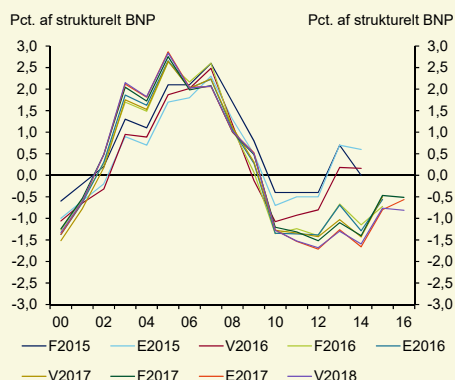
Finansministeriets skøn for den strukturelle saldo er således også generelt mere stabile end skøn fra andre institutioner, her vist for skøn fra DØR og Kommissionen, *jf. figur 7-10*. I figurene er vist skøn for den strukturelle saldo i årene 2000-2016, som er foretaget siden budgetlovens indførelse og nationalregnskabsrevisionen i september 2014, fra henholdsvis Finansministeriet, DØR (med to metoder) og Europakommissionen.

De betydelige justeringer af DØRs skøn siden 2014 afspejler blandt andet, at DØR i denne periode har foretaget metodejusteringer, herunder i beregningen af konjunkturgab. Dertil kommer, at DØRs metoder til beregning af konjunkturgab er mere følsomme over for datarevisioner i nationalregnskabet og ændringer i de aktuelle oliepriser og Nordsøproduktion mv. De store justeringer i Europakommissionens skøn skal som nævnt blandt andet ses i lyset af, at Kommissionen anvender en metode, som er fælles for alle EU-landene, og ikke tager højde for en række særlige danske forhold.

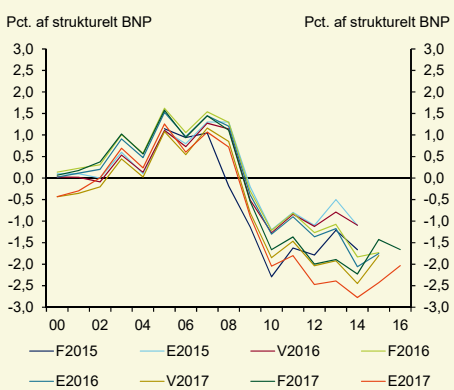
Figur 7
Finansministeriets skøn for den strukturelle saldo

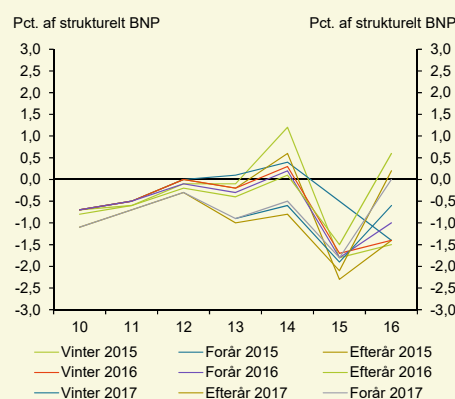
Figur 8
DØRs skøn for den strukturelle saldo med budgetlovens metode

Figur 9
DØRs skøn for den strukturelle saldo med DØRs egen metode

Figur 10
EU's skøn for den strukturelle saldo

Anm.: Figureerne viser vurderinger efter hovedrevisionen af nationalregnskabet i september 2014, og viser kun skøn for den strukturelle saldo i år, hvor regnskaberne for de offentlige finanser har været kendt. For et samlet overblik over Finansministeriets og DØRs skøn siden budgetlovens indførelse i 2014 henvises til bilagstabel 2.2-2.4.

Kilde: Økonomiske Redegørelser, De Økonomiske Råd samt EU-Kommissionen.

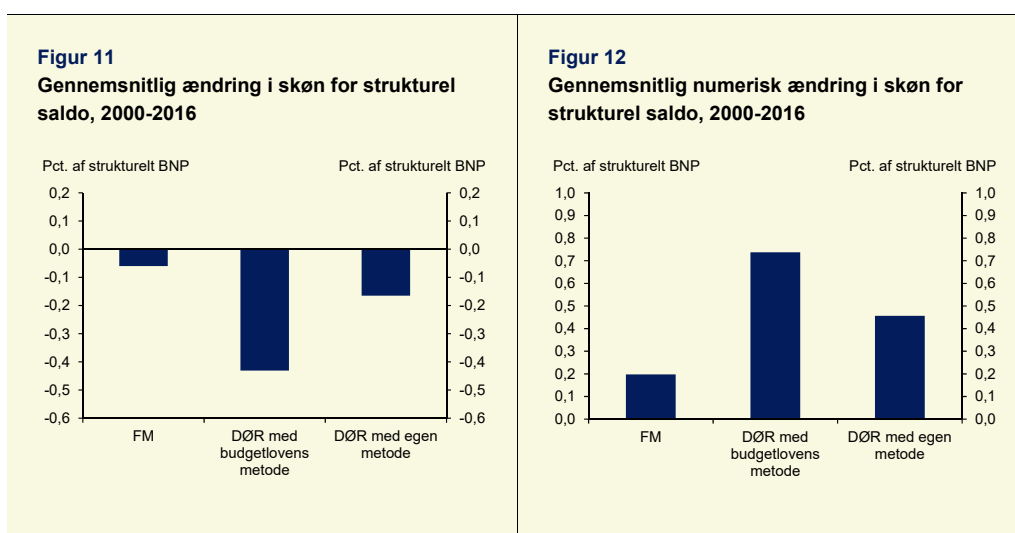
Nedenfor redegøres der nærmere for størrelsesordenen af de revisioner, der har været i Finansministeriets og DØRs skøn for den strukturelle saldo. Det undersøges dels, om der i perioden har været en generel tendens til, at skønnene er blevet justeret i opadgående eller nedadgående retning for de to institutioner (potentielt bias), og dels, hvor meget skønnene generelt er blevet revideret mellem forskellige vurderinger, uanset fortegnet på disse ændringer, altså et mål for stabilitet i skønnene. Der er set på en periode, hvor der foreligger regnskabsoplysninger om de offentlige finanser fra Danmarks Statistik, og hvor finanspolitikken for året således ikke justeres, da året er afsluttet.

Der er ikke indikationer på, at Finansministeriets skøn er blevet revideret særligt i én bestemt retning, jf. figur 11. Den gennemsnitlige revision af skønnene for årene 2000-2016 er således på ca. 0,05 pct. af BNP (med negativt fortegn).

DØRs skøn har i den undersøgte periode haft en overordnet tendens til at blive revideret i negativ retning, hvilket vurderes primært at hænge sammen med gennemførte metodejusteringer vedrørende skøn for strukturel beskæftigelse og produktion.

Mens figur 11 viser, om skønsrevisionerne for årene 2000-2016 har haft en tendens til at være i enten opadgående eller nedadgående retning, viser figur 12 den gennemsnitlige størrelse af revisionerne uanset fortegnet. Små gennemsnitlige ændringer i figur 11 kan således potentielt dække over revisioner i hver sin retning.

En opgørelse af den gennemsnitlige numeriske ændring i skønnene viser, at Finansministeriets skøn i gennemsnit for alle årene er revideret med knap 0,2 pct. af BNP, *jf. figur 12*. De gennemsnitlige revisioner af DØRs skøn udgør i perioden godt 0,7 og knap 0,5 pct. af BNP med henholdsvis budgetlovens metode og DØRs egen metode.

Anm.: Figureerne viser den gennemsnitlige skønsrevision for årene 2000-2016 på baggrund af vurderinger fra Finansministeriet og DØR fra første vurdering efter hovedrevisionen i september 2014 frem til den seneste vurdering. For Finansministeriet er skønsændringerne for 2014, 2015 og 2016 beregnet på baggrund af skøn fra Økonomisk Redegørelse maj 2015, 2016 og 2017, således at regnskaberne har været kendt for alle opgjorte ændringer i figuren.

For DØR er skønsændringerne for 2014, 2015 og 2016 beregnet på baggrund af skøn fra Dansk Økonomi fra henholdsvis forår 2015, forår 2016 og forår 2017 af samme årsag.

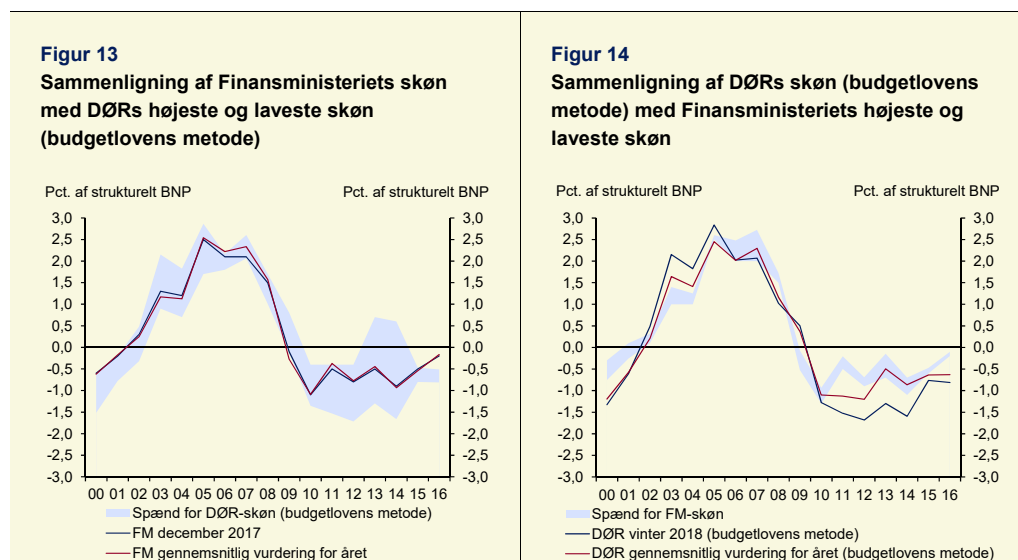
Kilde: Økonomiske Redegørelser og Dansk Økonomi.

Det bemærkes, at der i beregningerne er anvendt data fra vurderinger af dansk økonomi siden hovedrevisionen af nationalregnskabet i september 2014 og frem til seneste vurdering. For vurderingen af den strukturelle saldo i 2014 til 2016 er der anvendt skøn foretaget i 2015 til 2017, således at alle skøn anvendt til beregningerne er baseret på regnskabstal for de offentlige finanser.

Figur 13-14 søger at opsummere ligheder og forskelle mellem Finansministeriets og DØRs skøn. I figur 13 angiver den blå linje Finansministeriets seneste skøn for den strukturelle saldo fra decembervurderingen i 2017 (mens den røde linje viser

det gennemsnitlige skøn i Finansministeriets vurderinger siden nationalregnskabsrevisionen i 2014). De lyseblå bånd i figur 13 viser DØRs højeste og laveste skøn gennem perioden (med budgetlovens metode). Figuren viser, at Finansministeriets skøn i stort set alle årene – med primært 2016 som undtagelse – ligger inden for og ofte cirka midt i intervallet af DØRs skøn. DØRs skøn har således typisk ligget som et interval omkring Finansministeriets skøn.

Figur 14 viser, at intervallet for Finansministeriets skøn for de forskellige år er forholdsvist smalt. Endvidere ses det, at DØRs seneste skøn for den strukturelle saldo, ved brug af budgetlovens metode, i årene 2011-2016 ligger noget under Finansministeriets skøn. DØRs seneste skøn ligger også under gennemsnittet af DØRs tidligere vurderinger for de pågældende år, hvilket afspejler, at DØR har foretaget mærkbare justeringer af deres skøn henover årene. Hertil kommer, at DØRs metode i realiteten afviger fra Finansministeriets metode på nogle punkter, herunder beregningen af det strukturelle provenu fra statens indtægter fra olie- og gasindvindingen i Nordsøen.

Anm.: De lyseblå bånd i figurerne viser hhv. DØRs og Finansministeriets højeste og laveste skøn for den strukturelle saldo for et givet år siden hovedrevisionen af nationalregnskabet i 2014. De røde linjer angiver det gennemsnitlige skøn for det givne år på tværs af vurderingerne.

Kilde: Økonomiske Redegørelser og Dansk Økonomi.

4. Skøn for den strukturelle saldo i planlægningsfasen og derefter

Som nævnt er det et vigtigt operationelt hensyn i beregningen af den strukturelle saldo, at skønnene er relativt stabile og ikke udsat for pludselige justeringer fra vurdering til vurdering, bortset fra ændringer, som skyldes ændret politik eller ændrede underliggende forhold, som også har betydning på mellem- og langfristet sigt. Det skyldes blandt andet et hensyn til at undgå u hensigtsmæssige og abrupte justeringer af finanspolitikken, fx i forbindelse med de årlige finanslove.

Samtidig er det vigtigt, at politiske beslutninger eller udefra kommende ændringer, som har strukturel virkning på de offentlige indtægter eller udgifter, får indvirkning på den strukturelle saldo. Robusthed i skønnene medvirker til at sikre, at den strukturelle saldo er et godt og brugbart styringsredskab i finanspolitikken.

Tabel 3 giver et overblik over skønsændringer siden fremlæggelsen af finanslovsforslagene for årene 2014-2017 og frem til nu.² I gennemsnit er Finansministeriets skøn for de pågældende år revideret ca. lige meget op og ned, målt fra de skøn, der lå til grund for finanslovsforslaget og finanslovens indgåelse, og frem til i dag. Der har dog været betydelige revisioner i nogle år, navnlig for 2014, hvor den strukturelle saldo baseret på regnskabstal for året er ca. 0,4 pct. af BNP lavere end forudsat ved finanslovens indgåelse. Det skal primært ses i lyset af lavere strukturelle skatteindtægter, herunder fra aktiviteter i Nordsøen, end skønnet ved finanslovens indgåelse, *jf. nærmere i Økonomiske Redegørelse, august 2014 og 2015*. Den underliggende svækkelse i 2014 er efterfølgende rettet op, blandt andet i kraft af stramninger på finansloven for 2016, således at den strukturelle saldo er kommet tilbage på den tilsigtede sti med gradvist større afstand til budgetlovens undergrænse.

---

² Se i øvrigt *Finansredegørelse 2014, kapitel 7*, for opgørelser af usikkerheden på skøn for strukturel saldo fra det første skøn udarbejdes for et givet år (i december-vurderingen to år før) til senere skøn, korrigeret for de politikændringer, der har været i den mellemliggende periode.

Tabel 3**Finansministeriets skøn for strukturel saldo i planlægningsfasen, 2014-2017**

	2014	2015	2016	2017	Gennemsnitlig revision
Pct. af BNP					
Finansministeriet					
Skøn ved finanslovsforslag for året	-0,4	-0,5	-0,4	-0,4	-
Skøn efter finanslovens indgåelse	-0,5	-0,6	-0,4	-0,5	-
Nuværende skøn	-0,9	-0,5	-0,2	-0,2	-
Revision fra finanslovsforslag til nuværende skøn	-0,5	0,0	0,2	0,2	0,0
Revision fra finanslovens indgåelse til nuværende skøn	-0,4	0,1	0,2	0,3	0,0
DØR med budgetlovens metode					
Skøn ved finanslovsforslag for året	-0,2	-0,4	0,2	-0,3	-
Skøn efter finanslovens indgåelse	-0,5	-0,3	0,5	-0,5	-
Nuværende skøn (Vinter 2018)	-1,6	-0,8	-0,8	-0,8	-
Revision fra finanslovsforslag til nuværende skøn	-1,4	-0,4	-1,0	-0,5	-0,8
Revision fra finanslovens indgåelse til nuværende skøn	-1,1	-0,5	-1,3	-0,3	-0,8
DØR med DØRs egen metode					
Skøn ved finanslovsforslag for året	-0,7	-1,0	-0,4	-1,1	-
Skøn efter finanslovens indgåelse	-1,1	-1,5	-0,7	-1,5	-
Nuværende skøn (Efterår 2017)	-2,8	-2,4	-2,0	-1,7	-
Revision fra finanslovsforslag til nuværende skøn	-2,1	-1,5	-1,6	-0,6	-1,4
Revision fra finanslovens indgåelse til nuværende skøn	-1,7	-0,9	-1,4	-0,2	-1,0

Anm.: For DØRs skøn ved finanslovsforslaget er anvendt skøn fra Efterårsrapporten året før. DØRs skøn efter finanslovens indgåelse er for 2014 og 2015 fra årenes Forårsrapporter, og for 2016 og 2017 fra vinterrapporterne.

Kilde: Økonomiske Redegørelser og Dansk Økonomi.

Bilag 1 – Den strukturelle saldo i Økonomisk Redegørelse, december 2017**Bilagstabel 1.1****Faktiske og strukturelle særlige poster i beregning af den strukturelle saldo, december 2017**

	2016	2017	2018	2019
Pct. af BNP				
1. Faktisk saldo	-0,4	0,0	-0,8	-0,6
Konjunkturrensning				
i) Outputgab	-0,8	-0,2	0,4	0,7
ii) Beskæftigelsesgab	-0,7	0,0	0,5	0,7
a) Sammenvejlet konjunkturgab = i)*0,4+ii)*0,6	-0,7	0,0	0,5	0,7
b) Budgetfaktor	0,75	0,75	0,75	0,75
c) (1-(outputgab/100))	1,01	1,00	1,00	0,99
2. Konjunkturbidrag = a)*b)*c)	-0,6	0,0	0,3	0,6
Pensionsafkastskat				
Faktisk provenu	1,6	0,8	0,2	0,2
Strukturelt provenu	1,1	1,1	1,1	1,1
3. Korrektion for pensionsafkastskat	0,5	-0,3	-0,9	-0,9
Nordsø-provenu				
Faktisk provenu	0,1	0,2	0,2	0,1
Strukturelt provenu	0,8	0,5	0,3	0,3
4. Korrektion for Nordsø-provenu	-0,7	-0,3	-0,1	-0,2
Registreringsafgift				
Faktisk provenu	0,9	0,9	0,9	1,0
Strukturelt provenu	0,9	0,8	0,8	0,8
5. Korrektion for registreringsafgift	0,1	0,1	0,1	0,2
Selskabsskat				
Faktisk provenu	2,7	2,9	2,7	2,5
Strukturelt provenu	2,3	2,3	2,3	2,3
6. Korrektion for selskabsskat	0,4	0,6	0,4	0,2
Nettorenter og udbytter				
Faktisk provenu	-0,5	-0,3	-0,2	-0,1
Strukturelt provenu	-0,4	-0,3	-0,3	-0,3
7. Korrektion for nettorenter og udbytter	-0,1	0,0	0,1	0,2
Specielle budgetposter				
Faktisk provenu før korrektioner før engangsforhold mv.	0,6	0,6	0,1	0,0
<i>Faktisk provenu korrigeret for engangsforhold mv. til beregning af strukturelt provenu, jf. bilagstabel 1.2</i>	<i>0,6</i>	<i>0,5</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>
Strukturelt provenu	0,4	0,4	0,5	0,5
8. Korrektion for specielle budgetposter	0,2	0,1	-0,4	-0,5

Bilagstabel 1.1 (fortsat)**Faktiske og strukturelle særlige poster**

	2016	2017	2018	2019
9. Øvrige korrektioner (jf. bilagstabel 1.2)	0,0	0,0	-0,1	0,0
10. Strukturel saldo (1-2-3-4-5-6-7-8-9)	-0,2	-0,2	-0,3	-0,2

Bilagstabel 1.2**Forhold der påvirker den faktiske offentlige saldo i 2016-2019, som der korrigeres for i strukturel saldo**

Pct. af BNP	2016	2017	2018	2019
Engangsforskel der korrigeres for i specielle budgetposter				
Ekstraordinær afskrivning af skatterestancer på 1 mia. kr. ligeligt fordelt i 2016-2018	0,02	0,02	0,02	-
Ekstraordinær udbetaling af efterlønsbidrag	-	-	-0,2	-
Ekstraordinær udbetaling af for meget betalt ejendomsskat	-	-	-	-0,4
Engangsforskel der korrigeres for i specielle budgetposter i alt	0,0	0,0	-0,2	-0,4
Øvrige korrektioner				
Udviklingsbistand - forskel mellem politisk tilsagn og afløb i saldo	-0,1	0,1	-0,1	0,0
Korrektion for udsving i PSO-indtægter/udgifter	0,04	-	-	-
Fremrykkede ordinære indtægter fra kapitalpensionsafgiften ¹⁾	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Forskydning af EU-rabat	0,1	-	-	-
Korrektion for oplysninger om indtægtssiden, som ikke indgår i DSTs opgørelse	0,05	-	-	-
Korrektion for investering i kampfly	-	-	0,02	0,04
Omregning til pct. af strukturelt BNP	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige korrektioner i alt	0,0	0,0	-0,1	0,0

1) Antages ligeligt fremrykket i 2015-2019.

Bilag 2 – Skøn for den strukturelle saldo

Bilagstabel 2.1 viser standardafvigelse, gennemsnitlig kvadreret afvigelse (Root Mean Square Error) og gennemsnitlig numerisk afvigelse for skøn for den strukturelle saldo for årene 2000-2016. Der er udelukkende anvendt skøn på baggrund af regnskabsdata.

Bilagstabel 2.1**Statistiske beregninger for skønsjusteringer for strukturel saldo 2000-2016**

	Standardafvigelse	Gennemsnitlig kvadreret afvigelse	Gennemsnitlig numerisk afvigelse
DØR med budgetlovens metode	0,4	0,5	0,7
DØR med egen metode	0,3	0,5	0,5
Finansministeriet	0,1	0,1	0,2

Anm.: Standardafvigelse og gennemsnitlig kvadreret afvigelse angiver variation mellem skøn fra vurdering til vurdering. Gennemsnitlig numerisk afvigelse viser skønsrevisionen fra det første skøn efter hovedrevisionen af nationalregnskabet til seneste skøn.

Kilde: Dansk Økonomi og Økonomiske Redegørelser.

Bilagstabel 2.2**De Økonomiske Råds skøn for den strukturelle saldo (budgetlovens metode)**

	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	Gns
Pct. af BNP																		
Forår 2014	-0,2	0,3	0,5	1,3	0,7	1,7	1,3	1,0	1,1	0,4	-0,7	-0,7	-0,4	0,5	-0,5	-0,1	-0,1	-
Efterår 2014	-0,1	0,4	0,6	1,4	0,8	1,9	1,5	1,3	1,3	0,6	-0,7	-0,6	-0,5	0,6	-0,4	-0,4	-0,5	-
Forår 2015	-0,6	-0,2	0,2	1,3	1,1	2,1	2,1	2,6	1,7	0,8	-0,4	-0,4	-0,4	0,7	0,0	-0,3	-0,2	-
Efterår 2015	-1,0	-0,6	-0,2	0,9	0,7	1,7	1,8	2,3	1,3	0,5	-0,7	-0,5	-0,5	0,7	0,6	0,3	0,2	-
Vinter 2016	-1,1	-0,6	-0,3	1,0	0,9	1,9	2,0	2,5	1,2	-0,1	-1,1	-0,9	-0,8	0,2	0,2	0,3	0,5	-
Forår 2016	-1,3	-0,6	0,3	1,7	1,5	2,6	2,2	2,6	1,1	0,1	-1,4	-1,2	-1,4	-0,7	-1,2	-0,7	-0,7	-
Efterår 2016	-1,4	-0,6	0,3	1,9	1,6	2,7	2,0	2,2	1,1	0,3	-1,3	-1,4	-1,4	-0,7	-1,3	-0,6	-0,4	-
Vinter 2017	-1,5	-0,8	0,2	1,8	1,5	2,6	2,0	2,2	1,1	0,3	-1,3	-1,3	-1,4	-1,0	-1,4	-0,5	-0,6	-
Forår 2017	-1,2	-0,5	0,5	2,0	1,7	2,8	2,0	2,1	1,0	0,5	-1,2	-1,3	-1,5	-1,1	-1,4	-0,5	-0,5	-
Efterår 2017	-1,4	-0,6	0,5	2,1	1,8	2,9	2,0	2,1	1,0	0,5	-1,3	-1,5	-1,7	-1,3	-1,7	-0,8	-0,6	-
Vinter 2018	-1,3	-0,6	0,5	2,2	1,8	2,8	2,0	2,1	1,0	0,5	-1,3	-1,5	-1,7	-1,3	-1,6	-0,8	-0,8	-
Revision fra forår 2014 til vinter 2018	-1,2	-0,9	0,0	0,9	1,2	1,1	0,7	1,1	0,0	0,1	-0,6	-0,8	-1,3	-1,8	-1,1	-0,7	-0,7	-0,2
Revision fra forår 2015 til vinter 2018	-0,7	-0,4	0,3	0,9	0,7	0,7	-0,1	-0,5	-0,7	-0,3	-0,9	-1,1	-1,3	-2,0	-1,6	-0,5	-0,6	-0,5

Kilde: De Økonomiske Råd.

Bilagstabel 2.3**De Økonomiske Råds skøn for den strukturelle saldo (De Økonomiske Råds metode)**

	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	Gns
Pct. af BNP																		
Forår 2014	2,1	2,1	1,5	1,9	1,1	1,7	1,2	1,1	0,8	-0,8	-1,5	-1,1	-1,3	-0,8	-1,1	-0,6	-0,4	-
Efterår 2014	2,3	2,3	1,8	2,2	1,3	1,9	1,4	1,4	0,8	-0,6	-1,8	-1,2	-1,4	-0,9	-1,3	-1,0	-0,5	-
Forår 2015	-	-	-	-	-	1,1	0,9	1,0	-0,2	-1,1	-2,3	-1,6	-1,8	-1,2	-1,7	-1,5	-0,8	-
Efterår 2015	0,1	0,1	0,0	0,6	0,1	1,1	0,8	1,3	1,3	-0,2	-1,2	-0,8	-1,1	-0,5	-1,1	-0,9	-0,4	-
Vinter 2016	0,0	0,0	-0,1	0,5	0,1	1,1	0,7	1,3	1,1	-0,5	-1,3	-0,8	-1,1	-0,8	-1,1	-1,2	-0,7	-
Forår 2016	0,1	0,2	0,3	1,0	0,6	1,6	1,1	1,5	1,3	-0,3	-1,2	-0,8	-1,3	-1,1	-1,8	-1,7	-1,5	-
Efterår 2016	0,0	0,1	0,2	0,9	0,5	1,5	1,0	1,4	1,2	-0,4	-1,3	-0,9	-1,4	-1,2	-2,1	-1,8	-1,7	-
Vinter 2017	-0,4	-0,4	-0,2	0,4	0,0	1,1	0,5	1,2	0,8	-0,8	-1,8	-1,5	-2,0	-1,9	-2,4	-1,8	-1,8	-
Forår 2017	0,1	0,2	0,4	1,0	0,6	1,6	0,9	1,4	1,1	-0,5	-1,7	-1,4	-2,0	-1,9	-2,2	-1,4	-1,7	-
Efterår 2017	-0,4	-0,3	0,0	0,7	0,2	1,3	0,6	1,1	0,7	-0,9	-2,0	-1,8	-2,5	-2,4	-2,8	-2,4	-2,0	-
Vinter 2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Revision fra forår 2014 til efterår 2017	-2,5	-2,4	-1,5	-1,2	-0,9	-0,4	-0,6	0,0	-0,1	-0,1	-0,5	-0,7	-1,2	-1,6	-1,7	-1,8	-1,6	-1,0
Revision fra forår 2015 til efterår 2017*	-0,5	-0,4	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,3	0,0	0,9	0,3	0,2	-0,2	-0,7	-1,2	-1,1	-0,9	-1,2	-0,3

Anm.: Finansministeriet er ikke i besiddelse af DØRs skøn for den strukturelle saldo for 2000-2004 fra Dansk Økonomi forår 2015. Revisionerne i disse år er derfor beregnet fra Dansk Økonomi efterår 2015.

Kilde: De Økonomiske Råd.

Bilagstabel 2.4**Finansministeriets skøn for den strukturelle saldo**

	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	Gns
Pct. af BNP																		
KP 2014	-0,6	0,2	0,6	1,1	0,8	1,8	1,5	1,8	1,9	-0,8	-1,7	-0,9	-0,8	-0,1	-0,6	-0,4	-0,3	-
August 2014	-0,4	0,4	0,8	1,3	1,1	2,1	1,8	2,2	2,3	-0,6	-1,6	-0,9	-1,0	-0,1	-0,8	-0,5	-0,4	-
December 2014	-0,6	-0,1	0,2	1,0	1,0	2,6	2,5	2,7	1,7	-0,5	-1,3	-0,4	-0,8	-0,1	-0,5	-0,6	-0,5	-
Maj 2015	-0,7	-0,2	0,2	1,0	1,0	2,6	2,4	2,6	1,6	-0,5	-1,3	-0,4	-0,8	-0,3	-0,7	-0,6	-0,5	-
September 2015	-0,7	-0,2	0,2	1,0	1,0	2,6	2,4	2,6	1,6	-0,5	-1,0	-0,2	-0,7	-0,4	-0,9	-0,9	-0,4	-
December 2015	-0,7	-0,2	0,2	1,1	1,1	2,5	2,3	2,4	1,6	-0,3	-1,0	-0,3	-0,7	-0,6	-0,9	-0,7	-0,4	-
Maj 2016	-0,7	-0,2	0,3	1,1	1,1	2,5	2,2	2,5	1,6	-0,3	-1,1	-0,3	-0,8	-0,4	-1,0	-0,6	-0,4	-
August 2016	-0,8	-0,3	0,3	1,3	1,2	2,6	2,1	2,2	1,6	-0,1	-1,0	-0,4	-0,7	-0,4	-0,9	-0,5	-0,3	-
December 2016	-0,6	-0,2	0,3	1,3	1,3	2,6	2,1	2,1	1,5	-0,1	-0,9	-0,4	-0,7	-0,5	-1,0	-0,6	-0,3	-
Maj 2017	-0,3	0,1	0,1	1,1	1,2	2,5	2,0	2,0	1,5	-0,1	-1,0	-0,4	-0,8	-0,5	-1,0	-0,5	-0,1	-
August 2017	-0,6	-0,2	0,3	1,4	1,2	2,5	2,1	2,1	1,5	-0,2	-1,1	-0,5	-0,9	-0,7	-1,1	-0,6	-0,2	-
December 2017	-0,6	-0,2	0,3	1,3	1,2	2,5	2,1	2,1	1,5	-0,1	-1,1	-0,5	-0,8	-0,5	-0,9	-0,5	-0,2	-
Revision fra KP 2014 til december 2017	0,0	-0,4	-0,3	0,2	0,4	0,7	0,6	0,3	-0,4	0,7	0,6	0,4	0,0	-0,4	-0,3	-0,1	0,1	0,1
Revision fra december 2014 til december 2017	0,0	-0,1	0,1	0,3	0,2	-0,1	-0,4	-0,6	-0,2	0,4	0,2	-0,1	0,0	-0,4	-0,4	0,1	0,3	-0,1

Kilde: Konvergensprogram 2014 og Økonomiske Redegørelser.

Bilag 3 - Dokumentation af Finansministeriets beregningsmetoder i relation til strukturel saldo

- [Finansministeriets metode til beregning af strukturel saldo.](#)
- [Finansministeriets metode til beregning af strukturelt provenu fra registreringsafgiften.](#)
- [Finansministeriets metode til beregning af strukturelt provenu fra øvrig selskabsskat.](#)
- [Opdatering af metoden til beregning af strukturel saldo i forbindelse med hovedrevisionen af nationalregnskabet i september 2014.](#)
- [Metodejustering for strukturelle indtægter fra Nordsøen med henblik på at skabe større robusthed.](#)
- [Notat om de generelle principper for beregninger og modelanvendelse i Finansministeriet.](#)
- [Notat om Finansministeriets beregning af gab og strukturelle niveauer.](#)